

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Contactpersoon
Cluster Curaçao
Datum
20 mei 2020
Ons kenmerk
Cft 202000062

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Pagina
1/6

Bijlage

-

Onderwerp
Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2020

Geachte heer Gijsbertha,

Op 8 mei 2020 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de uitvoeringsrapportage (UR) over het eerste kwartaal van 2020 tijdig ontvangen. Hierbij ontvangt u de reactie van het Cft waarvan een afschrift aan de Staten en de minister-president wordt verstuurd.

Ten tijde van het opstellen van de eerste uitvoeringsrapportage is de vastgestelde begroting 2020 - die nog geen rekening houdt met de Covid-19 crisis - achterhaald en de eerste begrotingswijziging (BW) nog in behandeling. De financieel-economische impact van de Covid-19 crisis startte voor Curaçao met de sluiting van het luchtruim op 15 maart jongstleden. De impact van de crisis op de uitvoeringscijfers in het eerste kwartaal is daardoor beperkt. De gevolgen van de crisis voor de komende maanden zijn onzeker en het prognosticeren van cijfers is daarmee een moeilijke opgave. Het Cft zal nader adviseren over de prognose 2020 in de BW en een reactie geven op de realisaties in de tweede UR waarin de gevolgen van de Covid-19 crisis beter zichtbaar zijn.

Toetsingskader

Ten aanzien van het toetsingskader geldt de Rijkswet financieel toezicht (Rft) aangevuld met de aanwijzing die de Rijksministerraad (RMR) op 12 juli 2019 heeft gegeven aan het bestuur van Curaçao, met dien verstande dat de RMR op 27 maart jl. op basis van artikel 25 lid 1 van de Rft heeft ingestemd met een afwijking van de normen zoals genoemd in artikel 15 lid 1 van de Rft¹. Over de mate waarin van deze normen kan worden afgeweken zal op 3 juli aanstaande door de RMR worden besloten, op basis van advisering door het Cft.

¹ Kenmerk BZK: 2020-0000167046

Oordeel

Uit de eerste UR blijkt een verwacht tekort op de gewone dienst in het jaar 2019 van circa ANG 30 miljoen. De jaarrekening 2019 zal het definitieve tekort tonen. Met dit tekort wordt niet voldaan aan de aanwijzing en aan artikel 15 van de Rft.

Op basis van de eerste UR constateert het Cft dat de realisaties van de gewone dienst in het eerste kwartaal van 2020 grotendeels in lijn zijn met het seizoenspatroon van voorgaande jaren en met de vastgestelde begroting. Het Cft wijst erop dat het op 5 maart jl. al heeft aangegeven dat de financiële situatie van Curaçao zorgwekkend is en dat Curaçao besparingen bij de uitgaven moest treffen. Het is jammer dat in dit deze uitvoeringsperiode daar geen invulling aan is aangegeven. Zo is geen invulling gegeven aan de nullijn ambtenaren en trendvolgers en de inkorting op de Carensdagen zoals afgesproken in het Groeiakkoord. Daarmee is het tekort van Curacao en ook bedrag aan liquiditeitssteun hoger dan als dit wel gebeurd zou zijn.

Voor wat betreft de kapitaaldienst heeft het Cft een aantal vragen over het boeken van de UTS transactie en wenst hierover nader schriftelijk geïnformeerd te worden.

In het eerste kwartaal van 2020 is er naar oordeel van het Cft te weinig vooruitgang geboekt op een aantal onderwerpen waarvoor het Cft bij herhaling aandacht heeft gevraagd. Zo zijn de jaarrekeningen 2016-2018 nog niet vastgesteld, is de second opinion van de businesscase van het CMC niet afgerond, is er geen duidelijkheid gegeven over aanvullende maatregelen in de zorg en de sociale fondsen en de exploitatiecijfers van het ziekenhuis, is er beperkte voortgang geboekt bij de Roadmap financieel beheer en blijft de uitvoering van het Groeiakkoord op belangrijke onderdelen achter op schema. Het Cft vraagt u ondanks de moeilijke situatie waarin het land zich momenteel bevindt, om vanwege het belang van deze onderwerpen, deze niet verder vooruit te schuiven en op deze onderwerpen voortgang te realiseren.

Vanwege de Covid-19 crisis en het onduidelijke toekomstperspectief dat hiermee samenhangt kan door het Cft geen oordeel worden gegeven over de realiteitszin van de prognose voor het jaar 2020 zoals opgenomen in de eerste UR en de samenhang met de begroting.

Toelichting

Gewone dienst 2019

Uit de eerste UR blijkt een verwacht tekort van circa ANG 30 miljoen op de gewone dienst in het jaar 2019, dit is ANG 10 miljoen meer ten opzichte van het tekort van ANG 20 miljoen zoals gepresenteerd in de vierde UR 2019. De stijging van het tekort wordt met name veroorzaakt door het afboeken van dubieuze debiteuren. Een tekort op de gewone dienst is niet toegestaan volgens de Rft. Daarnaast voldoet het jaar 2019 nu ook niet aan de aanwijzing. De jaarrekening 2019 zal het definitieve tekort tonen.

Gewone dienst 2020

In tabel 1 is overzicht te zien van de gerealiseerde baten en lasten in het eerste kwartaal 2020 en een vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.

In ANG miljoen	Realisatie 1e UR 2019	Realisatie 1e UR 2020	Realisatie 1e UR 2020 t.o.v. realisatie 1e UR 2019
Lasten	379	381	-2
Baten	444	401	-43
Saldo	65	20	-45

Tabel 1 Realisaties baten en lasten

De eerste UR 2020 toont ANG 401 miljoen aan gerealiseerde baten en ANG 381 miljoen aan gerealiseerde lasten. In vergelijking met het eerste kwartaal 2019 is het saldo op de gewone dienst ANG 45 miljoen lager. De realisatie van de lasten is in het eerste kwartaal van 2020 ANG 2 miljoen hoger dan de realisatie van het eerste kwartaal in 2019. De gerealiseerde baten zijn daarentegen ANG 43 miljoen lager dan de realisatie in de eerste UR 2019.

Baten

In tabel 2 is een uitsplitsing te zien van de gerealiseerde baten in het eerste kwartaal 2020 en een vergelijking met dezelfde periode vorig jaar en de vastgestelde begroting 2020.

In ANG miljoen	Realisatie 1e UR 2019	Realisatie 1e UR 2020	Begroot 2020 t/m maart	Realisatie t.o.v. begroot
Belastingbaten	413	366	393	-27
Schenken & Subsidies	4	9	4	5
Overige baten	27	26	45	-19
Totaal	444	401	442	-41

Tabel 2 Batenoverzicht

In vergelijking met de vastgestelde begroting 2020 vallen de gerealiseerde baten in de eerste UR 2020 ANG 41 miljoen lager uit dan begroot. Dit wordt binnen de belastingbaten met name veroorzaakt door het niet invoeren van de algemene bestedingsbelasting (ANG 101 miljoen). Als gevolg hiervan zijn binnen de omzetbelasting hogere baten gerealiseerd (ANG 85 miljoen) dan begroot, per saldo derhalve een negatief resultaat van 16 miljoen. Daarnaast zijn de baten van de afvalstoffenheffing (ANG 4 miljoen) en de invoerrechten (ANG 6 miljoen) lager dan begroot. De overige baten laten een lagere realisatie zien dan begroot door tegenvallende verkopen van goederen en diensten door de overheid. Wel is meer gerealiseerd bij schenkingen/subsidies als gevolg van een ontvangen bijdrage vanuit Nederland (ANG 4 miljoen) en verantwoord als ontvangst ten gunste van het criminaliteitsbestrijdingsfonds.

In tabel 3 is een uitsplitsing gegeven van de belastingbaten in het eerste kwartaal 2020 en een vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.

In ANG miljoen	Realisatie 1e UR 2019	Realisatie 1e UR 2020	Realisatie 1e UR 2019 t.o.v. realisatie 1e UR 2020
Loonbelasting	123	110	-13
Winstbelasting	65	33	-32
Overige belastingen	225	223	-2
Totaal	413	366	-47

Tabel 3 Belastingbaten

In tabel 3 is te zien dat de afname van de belastingbaten met ANG 47 miljoen met name wordt veroorzaakt door een lager gerealiseerde loonbelasting (ANG 13 miljoen) en winstbelasting (ANG 32 miljoen).

Lasten

In tabel 4 is een uitsplitsing te zien van de gerealiseerde lasten in het eerste kwartaal 2020 en een vergelijking met dezelfde periode vorig jaar en de vastgestelde begroting 2020.

In ANG miljoen	Realisatie 1e UR 2019	Realisatie 1e UR 2020	Begroot 2020 t/m maart	Realisatie t.o.v. begroot
Beloning van personeel	105	107	119	-12
Verbruik van goederen en diensten	30	27	59	-32
Afschrijving vaste activa en interest	23	25	43	-18
Subsidies & Overdrachten	102	108	93	15
Sociale zekerheid	119	115	124	-9
Andere lasten	0	0	4	-4
Totaal	379	381*	442	-61*

Tabel 4 Lastenoverzicht

*Door afronding is er een verschil tussen het totaal en de som van onderdelen

Het verbruik van goederen en diensten (ANG 32 miljoen) laat een onderschrijding van het budget zien in lijn met voorgaande jaren. De rente op binnenlandse langlopende geldleningen is voor ANG 17 miljoen nog niet gerealiseerd. Ook dit is in lijn met voorgaand jaar. De subsidies en overdrachten laten een overschrijding van het budget zien (ANG 15 miljoen) als gevolg van hogere subsidies en overdrachten aan overheidsbedrijven- en instellingen en non-profit instellingen, dit geeft eenzelfde realisatiepatroon weer als voorgaand jaar.

Kenmerk
Cft 202000062
Blad
5/6

In de UR wordt de reden hiervan niet toegelicht. In vergelijking met het eerste kwartaal 2019 zijn de lasten in het eerste kwartaal 2020 nagenoeg gelijk gebleven (ANG 2 miljoen verschil).

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst 2019 sluit met een voordelig saldo van ANG 198 miljoen. De deelneming United Telecommunications Services (UTS) NV is in maart 2019 verkocht (ANG 157 miljoen). Daarnaast zijn meer inkomsten ontvangen dan begroot voor aflossingen op leningen (ANG 23 miljoen). Overigens geldt voor de verkoop van UTS dat er nog steeds onvoldoende duidelijkheid is over de gevolgen voor de begroting van het land. Nadat u in uw brief aan het Cft d.d. 12 maart 2020 een reactie heeft gegeven op de Cft reactie op de 4^e UR 2020², blijven er nog meerdere onduidelijkheden over de UTS transactie bestaan. Dit betreft bijvoorbeeld onduidelijkheid over het in 2016 geboekte UTS dividend, dat een terugbetaling van agioreserve is geworden en dus een balansmutatie betreft, onduidelijkheid over de financiële verhoudingen tussen UTS, BTP en het land Curaçao en onduidelijkheid over het niet betaalde deel van de koopsom en de niet verkochte entiteiten. Het Cft verzoekt om hierover voor 3 juni a.s. per brief nader geïnformeerd te worden.

De kapitaaldienst 2020 sluit in de eerste UR met een voorlopig voordelig saldo van ANG 7 miljoen. Het Cft constateert dat de begroting opgenomen in de eerste UR afwijkend is van de vastgestelde begroting.

Schuldquote en rentelastnorm

De rentelasten blijven onder de rentenlastnorm. De schuld van de collectieve sector bedraagt ANG 2944 miljoen. Dit is de stand per ultimo eerste kwartaal van 2020, inclusief de eerste tranche liquiditeitssteun van ANG 177 mln. Naar verwachting zal de schuld in het 2020 verder stijgen als gevolg van additionele tranches liquiditeitssteun. De schuldquote van de collectieve sector komt bij een schuld van ANG 2944 miljoen uit op 61 procent van het bbp. Daarbij is uitgegaan van een economische krimp in 2020 van 17,7 procent (CBCS, Note Economic Developments Curaçao, April 2020). De overheidsschuldquote³ per ultimo eerste kwartaal, inclusief ANG 177 miljoen liquiditeitssteun, komt uit op 66 procent van het bbp.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

² Kenmerk 2020/010929

³ Bij de bepaling van de overheidsschuldquote is uitgegaan van de IMF-definitie, zoals die in de IMF Article IV rapport wordt gebruikt.

Kenmerk
Cft 202000062
Blad
6/6

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De voorzitter van de Staten van Curaçao
De minister-president van Curaçao
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao